

Konserveringsrapport

Norsk Vasskraft- og Industristadsmuseum
Silkefane, Tysso elektrikerforening

Løpenr. ved BEV: 2014-1-M
Museumsnummer: NVIM-05332

Bevaringstenestene
MUSEUMSSENTERET i Hordaland

Konserveringsoppdrag

Eier: **NVIM- Norsk Vasskraft- og Industristadsmuseum**
Naustbakken 7
5770 Tyssedal

Oppdragsgiver: **samme som over**

Kontaktperson: **Brita Jordal**
Fagkonsulent
NVIM
5770 Tyssedal

Arbeidet utført ved: **Bevaringstenestene - Tekstil**
Museumssenteret i Hordaland
Salhusvegen 201
N-5107 Salhus/ Bergen
Tlf.: +47 55 25 10 87
Mobil: +47 40 40 48 59
Fax: +47 55 25 10 99

Kontaktpersoner: **Inger Raknes Pedersen**
Avdelingsleder/ tekstilkonservator NKF-N

Friederike Kunze
Tekstilkonservator NKF-N

Gjenstandbeskrivelse

Rød silkefane med påmalt dekor som er formet med tre spisser nederst. På forsiden er det malt en sølvfarget ramme langs kanten og en kappe på øvre del av fanen. Hovedmotivet er en mann som løfter en fakkel med høyre hånd og støtter seg med venstre hånd på en stein med følgende slagord: «GJØR DIN PLIGT – KRÆV DIN RET». På et banner over framstillingen står det «TYSSO». På et tekstfelt under motivet står følgende: «ELEKTRIKKERFORENING».

Baksiden av fanen har også en malt, sølvfarget ramme langs kanten. Øverst på baksiden er våpenskjoldet til NEKF påmalt, og under dette en eikebladkrans med teksten «I HANDLING VI GAAR». Under denne igjen står teksten «STIFTET 6-2-1920».

Det er tydelig at tekstdelene på et tidspunkt er forandret. Den opprinnelige teksten var «TYSSEDALS», «SOCIALDEMOKRATISKE FORENING», «STIFTET 29-10-1911».

Tilstandsbeskrivelse

Sømmene langs sidene og i den nedre delen av fanen er sprettet opp. Frynser mangler. Faneduken er veldig nedbrutt i den nedre del av forsiden, spesielt rundt tekstfeltet. Duken har store og til dels gjennomgående rifter rundt dette området. Nedre del av forsiden er nå som en løs del, se fig. 1. Skaden skyldes nedbryting av silkefibrene. Faneduken er generelt krøllete og har flere bretter etter tidligere oppbevaring på både for- og bakside. Malingslagene er slitt.

Konservering/Behandling

Fanen ble først overflaterengjort med støvsuger på lav sugestyrke. Den øverste sømmen som holder de to lagene sammen ble sprettet opp slik at de to fanedelene kunne tas fra hverandre. Både forside og bakside av fanen ble så rengjort med deionisert vann på lavtrykksbord. Vi ville begrense mengden vann gjennom duken fordi malingslaget er i dårlig stand. Det ble derfor ikke benyttet detergent, slik at vi kunne unngå skylning av fanen. Behandlingen fjernet mye smuss som viste seg som gul misfarging i vannet. Hver av fanesidene ble lagt tråddrett ut til tork.

Fig. 1 Framsiden lagt ut til tork etter våtrengjøring

Malingslaget ble konsolidert med Lascaux 360, påført langs sprekker med pensel, slik at limen trakk inn under de løse fragmentene av malingslaget.

Materiale til laminering av begge fanesidene ble klargjort, en tynn polyesterduk og BEVA-limfilm. Hver faneside ble laminert for seg på varmesugebord. Etter utført laminering, ble synlig BEVA-limfilm, der hvor faneduken er borte, forsiktig fjernet ved hjelp av aceton.

Fig. 2 Under laminering på varmesugebordet.

Under det svake området i nedre del av fanens forside ble det lagt inn et innfarget silkestoff som støttemateriale, og skadene ble sydd ned til dette med leggsøm. Nederste del av fanens forside fikk ekstra overflatebeskyttelse med et nylonnett, fordi området her er særlig svakt.

I området der faneduken er helt borte, ble det lagt inn et lag med tynt polyesterstoff over silkestoffet, for å gjenskape fargen i faneduken best mulig. Det innfargede silkestoffet er noe lysere enn selve faneduken, men med det tynne polyesterstoffet over, ble resultatet visuelt riktig fargenyans. Nedre kant av fanens forside ble så brettet tilbake og sydd ned med kryssesting, og fanens bakside ble brettet tilbake og sydd ned med forsting.

Det ble laget en ny løpegang til fanen av innfarget silkestoff, ved at silkestoffet ble brettet til en 14 cm vid løpegang, som deretter ble sydd til øvre kant på baksiden av fanens forside med forsting. Øverst ble de to fanedukene så gjensydd med små kastesting, slik det var gjort originalt. Sidene og nedre del av fanen er ikke sydd sammen, slik at faneduken fremdeles kun er festet sammen i øvre kant.

Fanen er nå mulig å henge opp for utstilling i kortere tidsrom.

En eske som passer til fanens mål er laget til, og den bør oppbevares i denne når den ikke er utstilt.

Fig. 3 Framside før konservering

Fig. 4 Framside etter konservering

Fig. 5 Bakside før konservering

Fig. 6 Bakside etter konservering

Fig. 7 Detalj før konservering

Fig. 8 Detalj etter konservering

Forbruksliste

BEVA-film (25 my)
Lascaux 360 –medium for consolidation
Polyesterstoff
Nylonnett
Sytråd

Råd om behandling og lagring/ preventiv konservering

Belysning: 50 lux
Luftfuktighet: 40 - 60 % RF, med gradvise svingninger på årsbasis
Pakkemateriell: syrenøytralt materiell

Salhus, 03.07.14

Ida Areklett Garmann
Tekstilkonservator NKF-N

Philippa Moxon
Tekstilkonservator

Friederike Kunze
Tekstilkonservator NKF-N

Inger Raknes Pedersen
Avdelingsleiar